

На перших етапах розвитку грошима слугували різні товари. Вдосконалення та розширення економічних зв'язків привело до необхідності використовувати нові гроші, які мали б високу та незмінну вартість та такі властивості: довговічність, портативність, легку подільність, однорідність, швидкість ідентифікування та загальне визнання. Усім цим вимогам відповідали лише метали. Спочатку металеві гроші виглядали як безформні злитки, потім – як різні фігурки. Епоху металевих грошей змінила епоха паперових (XVII–XVIII ст.).

Виникнення електронної форми грошей демонструє поступовий вихід грошей їх прямого контролю держав в особі центральних банків. Сучасні інформаційні технології створили умови використання криптовалют, тобто цифрових валют, що функціонують завдяки механізму асиметричного шифрування. Це новий вид активів, який відрізняється від грошей особливим механізмом емісії. Одиниця криптовалюти – це код, який виникає в результаті складних комп'ютерних математичних обчислень [3]. На нашу думку, криптовалюти представляють собою новий етап розвитку електронних грошей.

Таким чином, виникнення грошей – це закономірний об'єктивний економічний процес, завдяки якому з'явився ефективний прискорювач руху товарної маси, інструмент достовірної оцінки економічної інформації.

Список використаних інформаційних джерел

1. Святловский В. В. Происхождение денег и денежных знаков / Святловский В. В. – Москва : КРАСАНД, 2010. – 450 с.
2. Гроші та кредит : підручник / [М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко та ін.] ; за наук. ред. М. І. Савлука. – 6-те вид., перероб. і допов. – Київ : КНЕУ, 2011. – 589 с.
3. Дубянский А. Н. Теории происхождения денег и криптовалюты / А. Н. Дубянский // Деньги и кредит. – 2017. – № 12. – С. 97–100.

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ СУЧАСНИХ МЕТОДИК ПРОГНОЗУВАННЯ ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Є. В. Кутлаєва, студентка спеціальності *Фінанси, банківська справа та страхування, група ФК-51*

О. В. Гасій – науковий керівник, *к. е. н., доцент*
Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»

Ухваленню будь-якого рішення щодо діяльності підприємства завжди передують обґрунтування, що базується на аналі-

тичній оцінці його платоспроможності. Результат такої оцінки виражається у конкретних висновках про стан ліквідності та платоспроможності підприємства, перспективи його розвитку та адекватності побудованих прогнозів.

Найбільш складною і неоднозначною проблемою побудови прогнозних моделей платоспроможності підприємства є процес її оцінки на основі застосування сучасних підходів. На нашу думку, методи оцінки платоспроможності підприємства можна класифікувати за такими напрямками:

- за глибиною проведення оцінки;
- за формуванням початкової інформації у фінансовій звітності;
- за вартісною оцінкою активів і пасивів;
- за урахуванням фактору часу: статичні й динамічні; поточні й перспективні (майбутні);
- за структуризацією активів і пасивів підприємства;
- за перевагами, що віддаються тим чи іншим показникам.

Порівнюючи вітчизняні та зарубіжні моделі оцінки та прогнозування платоспроможності підприємства, можемо відмітити, що вони не позбавлені як позитивних, так і негативних рис. Особливо важливими є методики, які ґрунтуються на використанні критеріїв банкрутства підприємства та ґуртуються на методі дискримінантного аналізу.

До зарубіжних моделей прогнозування платоспроможності підприємств [1;2;3] належать: двофакторна модель Е. Альтмана (1968 р.), п'ятифакторна модель Е. Альтмана (1968 р.), модифікована п'ятифакторна модель Е. Альтмана (1983 р.), моделі Г. Спрінґейта (1978 р.) (Канада та США), Р. Ліса (1972 р.), Р. Таффлера та Г. Тішоу (1977 р.), Creditmen Ж. Депаляна.

Позитивними рисами західного підходу до прогнозування платоспроможності підприємств та їх банкрутства є простота розрахунків, низька трудомісткість використання та інтегральна оцінка порівняння стану різних об'єктів, моделі досить дієві на практиці, достатньо добре прогнозують ймовірність банкрутства.

До недоліків можна віднести те, що ці методи не завжди адаптовані до застосування на вітчизняних підприємствах та не враховують таких показників, як структуру основних виробничих фондів, фондомісткість продукції, рентабельність активів, розвиток галузі, стан оподаткування, особливості галузевого

ринку, постачальників та конкурентів підприємства та рівень державного регулювання економіки й окремих її галузей.

Проведемо критичний аналіз й визначимо переваги та недоліки вітчизняних моделей діагностики ймовірності банкрутства [4, 5]: моделі О. О. Терещенка (2004 р.), А. В. Матвійчука (2010 р.), моделі Міністерства фінансів України (2009 р. та 2012 р.).

Основною проблемою застосування та перевірки вітчизняних моделей на практиці є проблема відсутності статистики українських підприємств-банкрутів, які могли б підтвердити чи спростувати достовірність моделі.

Таким чином, вивчення вітчизняного і зарубіжного досвіду прогнозування платоспроможності підприємств підтвердило існування великої кількості підходів, що ґрунтуються на розрахунку різних показників. Тому нагальним завданням є вдосконалення методів прогнозування платоспроможності підприємства на основі обґрунтування методичного інструментарію інтегральної оцінки ліквідності та платоспроможності для підприємств.

Список використаних інформаційних джерел

1. Білик М. Д. Фінансовий стан підприємства: теорія, методика / М. Д. Білик, І. Л. Котов // Формування ринкових відносин в Україні. – 2013. – № 5. – С. 86–92.
2. Altman E. I. Discriminant Analysis and the Prediction of Corporate Bankruptcy / E. I. Altman // Journal of Finance of Finance. – 1968. – September. – P. 589–609.
3. Springate Gordon L. V. Predicting the Possibility of failure in a Canadian Firm. Unpublished M. B. A. Research Project, Simon Fraser University, In. Insolvency prediction, E. Sands&Associates Inc. – January. – 1978. – P. 230–239.
4. Матвійчук А. В. Моделювання фінансової стійкості підприємств із застосуванням теорій нечіткої логіки, нейронних мереж і дискримінаційного аналізу / А. В. Матвійчук // Вісн. Нац. акад. наук України. – 2010. – № 9. – С. 24–46.
5. Про внесення змін до Порядку проведення оцінки фінансового стану бенефіціара та визначення виду забезпечення для обслуговування та погашення позики, наданої за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій: Наказ Мінфіну України від 22.10.2009 р. [Електронний ресурс]. – URL: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ed_2009_10_22/an/131/RE17109.html.